

Mogens Müllers prædiken 6. søndag efter påske

Taler

Mogens Müller
Professor i Det Nye Testamente
Eksegese, dr. theol.

Dato

8. maj 2016

Sted

Sankt Lukas Stiftelsens Kirke

Omstændigheder

Denne prædiken blev holdt ved Sankt Lukas Stiftelsens årsfest.

Prædikentekst

Johannesevangeliet kapitel 17, vers 20-26

Salmer

Nu blomstertiden kommer
Ånd over ånder, kom ned fra det høje
Den grund, hvorpå jeg bygger

—

Nu bede vi den Helligånd
Dit minde skal, o Jesus, stå
Nu nærmer sig vor pinsefest

- 1 Gud, lad os leve af dit ord som dagligt brød på denne jord! Amen!

5

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes: 17,20-26:

- 10 *Ikke for dem alene beder jeg, men også for dem, som ved deres ord tror på mig, at de alle må være ét, ligesom du, fader, i mig og jeg i dig, at de også må være i os, for at verden skal tro, at du har udsendt mig. Den herlighed, du har givet mig, har jeg givet dem, for at de skal være ét, ligesom vi er ét, jeg i dem og du i mig, for at de fuldt ud skal blive ét, for at verden skal forstå, at du har udsendt mig og har elsket dem, som du har elsket mig.*

15

- 20 *Fader, jeg vil, at hvor jeg er, skal også de, som du har givet mig, være hos mig, for at de skal se min herlighed, som du har givet mig, for du har elsket mig, før verden blev grundlagt. Retfærdige fader, verden har ikke kendt dig, men jeg har kendt dig, og de har erkendt, at du har udsendt mig; og jeg har gjort dit navn kendt for dem og vil gøre det kendt, for at den kærlighed, du har elsket mig med, skal være i dem, og jeg i dem. «*

En af kirkefædrene – det er Hieronymus – gengiver omkring år 400 denne legende om en efterhånden meget gammel Johannes:

Den velsignede evangelist Johannes forblev i Efesos op i sin høje alderdom, hvor
 30 han kun med nød og næppe kunne bæres til kirke i sine disciples arme. Da han ikke længere var i stand til at tale mange ord, plejede han ved enhver af deres sammenkomster ikke at sige andet end: ”Børnlille, elsk hinanden.” Til sidst blev de forsamlede trætte af altid at høre det samme, og de sagde: ”Mester, hvorfor siger du altid det?” Johannes svarede med den agtværdige erklæring: ”Fordi det
 35 er Herrens bud, og hvis blot det sker, er det tilstrækkeligt.”

Ifølge denne legende blev Johannes på sine meget gamle dage således ikke så lidt enklere i sin prædiken, end han var, da han skulle skrive sit evangelium. Som nu
 40 det stykke fra den såkaldte ypperstepræstelige bøn, som hører denne søndag til. Ganske vist er ordene som bøn rettet til Gud. Men selvfølgelig er det i virkeligheden sin menighed, evangelisten henvender sig til. Og jeg tror, at vi kommer forfatterens ærinde nærmest ved at høre disse ord som udtryk for en erfaring. En erfaring af, hvad han og hans menighed har oplevet i mødet med den opstandne Kristus i prædikenen. Men det udvikles nærmest som et
 45 fikserbillede, hvori vi skal se såvel Faderen og Jesus som os selv under ét.

De mennesker, der skrev vores evangelier, stod nemlig over for den udfordring at skulle fortælle en historie, som var set med troens øjne. De skulle i deres fortælling om Jesus også give udtryk for troen på ham som den, døden ikke
 50 havde bragt til tavshed, den, døden ikke havde kunnet fastholde. Dette liv i fortællingen udfoldede sig også deri, at den var under stadig forandring. Således er det tydeligt for enhver, der er fortrolig med de forskellige evangelier, at Johannesevangeliet har sin helt egen tone – for nu ikke ligeud at sige: sin helt egne teologi.

I oldkirken skabte man en forklaring på dette, der skulle forhindre, at Johannesevangeliet blev opfattet som et alternativ, et skrift som man kunne vælge i stedet for de andre evangelier. Således blev det en populær historie, at da disciplene fandt, at Matthæus, Markus og Lukas så fint havde berettet om den

menneskelige, den kødelige side af Jesus, bad man den gamle Johannes om at skildre den åndelige side. Hvad han så angiveligt gjorde. Ikke som et alternativ, men netop som et supplement. Ikke det ene uden det andet!

65 Hvor jeg vil hen med alt dette, er at få det sagt, at Jesu ypperstepræstelige bøn fra sin forfatters hånd vil være en trosvejledning. Den udspringer af erfaringen af den skabende kraft, der ligger i beretningerne om Jesus, af den ånd, der taler igennem dem. Øjenvidnerne var for længst døde og borte. Men det betød ikke noget for troen. Johannesevangeliet siger også uden omsvøb, at det har været det
70 bedste for menigheden, at Jesus gik bort. For det var forudsætningen for Talsmandens komme. Og Talsmanden, eller Helligånden – det er kirkens erfaring – er selve det, at Jesus alle steder og til alle tider er nærværende i sit ord og i sin gerning.

75 I det stykke af den ypperstepræstelige bøn, vi hørte, er vi i dag ligefrem indbefattede, tænkt med. For vi er dem, der igennem de gamles ord, rakt ned gennem århundrederne, er kommet til tro og dermed er ét, ikke alene med den opstandne, men også med hans og vores himmelske fader. Det er vi som hans børn, det er vi som børn af huset, der med barnets selvfølgelig ret er noget, som
80 vi ikke er i kraft af noget, som vi har gjort. For det er noget, vi er blevet gjort til. Igennem tilsagnet, som lød ved vores dåb, igennem ordet som lyder til os i enhver prædiken, igennem det fællesskab, som nadveren manifesterer imellem os. Og som vi selv har fået rakt det, skal vi også række det videre. Med nye ord til nye tider.

85 For selv om det i grunden er det samme, der skal siges til enhver tid, skal det ikke siges på samme måde. I år, hvor det er 100 år siden, min farfar Paul Müller tiltrådte som forstander og førstepræst på Sankt Lukas Stiftelsen, kan jeg ikke lade være med at tænke på, hvor forskelligt hans prædikener lød i forhold til,
90 hvordan vi prædiker i dag. Først og fremmest prædikede man dengang adskilligt længere, ikke gerne under en halv time. Det gjaldt til dels også min far, hvis prædikener vist nærmest præcist varede 22 minutter. Han overtog den samme stilling for i år 70 år siden, nærmest samtidig med at jeg kom til verden på husets fødeafdeling for siden at blive døbt her i kirken. Vi gør det samme, prædiker,
95 men ikke på samme måde. For vi afspejler hver især vores tid. Og anderledes kan og skal det ikke være.

Det er da heller ikke vores meninger om det ene eller andet, det kommer an på.

100 For hvad det alt sammen gælder, er, om det får kærligheden og frimodigheden til
at vokse i os. Her er vi tilbage ved, hvad den gamle og legemligt svækkede
Johannes skal have prædiktet for menigheden i Efesos: "Børnlille, elsk
hinanden!" Det blev hans disciple angiveligt i det lange løb trætte af at høre på.
Det blev dem for ensformigt. Men netop han, der havde forfattet det "åndelige"
105 evangelium, skal altså være nået til det resultat, at det alene kom an på
kærligheden imellem mennesker. "Fordi det er Herrens bud, og hvis blot det
sker, er det tilstrækkeligt." Og det kunne ikke gentages for tit. For denne
opfordring blev åbenbart aldrig overflødig.

110 For dem, der skrev Det Nye Testamente, var det faktisk kærligheden, der stod
øverst på dagsordenen. Paulus taler ligefrem om "tro, der er virksom i
kærlighed" på en sådan måde, at tro uden kærlighed slet ikke kan komme på tale.
Kirken er i verden for at holde kærligheden varm. "Opvarm mig med din nådes
glød", som vi skal synge det i sidste salme. Som forfatteren lader sin Jesus
115 sammenfatte sin bøn: Det hele gælder om, "at den kærlighed, du har elsket mig
med, skal være i dem, og jeg i dem." Det er selve dette, som alle de mange, der
gennem årene er gået ind i arbejdet i dette hus, ønskede at udmønte i det, der i
dag hedder "varme hænder". Det skulle det faktisk ikke være nødvendigt at sige,
men der findes åbenbart også "kolde hænder". Nu, sidst, har denne kærlighed
120 fundet udtryk i skikkelse af et børnehospice. Også arbejdet i og ud fra dette hus
har igennem årene skiftet karakter, fordi forudsætninger og udfordringer har
forandret sig. Men åndedraget, kærlighedens åndedrag er det samme.

Amen!

125

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

130

Tags

6. søndag efter påske, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mogens-mullers-praediken-6-sondag-efter-paske-2016>

135